

Контролінг

I семестр 2023-2024 навчального року

102-ОАОКД-Д20, 106-МОА-Д20, 136-МОА-Д21 денна форма навчання
ОАО, МО заочна форма навчання

Лекції: четверг 8.00 – 9.10 (zoom)

Аудиторія: 3.412

Практика: п'ятниця 11.00 – 12.20 (zoom+moodle)

Аудиторія: 3.416

Команда викладачів:

Лектор: Чебанова Оксана Павлівна

Контакти: +38 (098) 269-7815, e-mail: oksanchik.ch@gmail.com
chebanova.op@kart.edu.ua

Години прийому та консультацій: п'ятниця з 13.00-14.00

Контролінг викликає підвищений інтерес у широкого кола фахівців, робота яких пов'язана з управлінням: від власників бізнесу та директорів, керівників відділів, економістів і фінансистів, бухгалтерів до студентів старших курсів фінансово-економічних спеціальностей. Це «внутрішній» облік організації, який включає в себе всю бізнес-аналітику, необхідну керівництву для прийняття рішень і формування стратегії розвитку бізнесу, а також є постачальником інформації для здійснення ефективного управління бізнесом. Він грає одну з ключових ролей в управлінні, так як представляє найбільш повну інформацію про діяльність та фінансовий стан компанії.

Головне призначення цього курсу - курс надає необхідний рівень теоретичних і практичних знань з управлінського обліку (контролінгу) та включає вивчення витрат, бюджетування, планування і т.д. для застосування в сучасній бізнес – практиці.

Курс «Контролінг» дозволяє студентам грамотно розраховувати оперативний бюджет, планувати рух фінансів, аналізувати планові і фактичні показники діяльності. Оволодіння професією фахівця з контролінгу, вимагає знань, цілого ряду професійних навичок щодо прийняття управлінських рішень та вмінь управління людьми у складних професійних ситуаціях на різних рівнях постачання, виробництва та дистрибуції.

Метою викладання дисципліни є формування у майбутніх фахівців теоретичних знань і практичних навичок з організації контролінгу підприємницької діяльності, підготовки і подання повної інформації менеджерам з метою оперативного управління підприємством, оперативного контролю та оцінки результатів його роботи, планування та координації розвитку підприємства.

Завдання курсу:

- набуття вмінь застосовувати відповідні методи та прийоми в процесі обліку витрат і калькулювання з метою прийняття ефективних управлінських рішень;
- отримання системи знань про контролінг як однієї з функцій управління підприємницькою діяльністю організації, орієнтованої на отримання прибутку і досягнення цілей на ринку товарів і послуг;
- комплексний розгляд питань бюджетування, обліку, контролю, аналізу даних про витрати і результати господарської діяльності в розрізі необхідних для впровадження сучасних методів контролінгу в практику управління;
- досліджень умов створення інформаційно-контрольної системи, необхідної для управлінського обліку та відповідає вимогам її застосування;
- забезпечення компетентного підходу до збору, обробці, підготовки і подання інформації менеджерам, що задовольняє їх запитам.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні **компетентності** студентів:

1. Ціннісно-смыслову компетентність (формування у студентів знань, умінь і навичок, необхідних для успішного оволодіння професійними компетенціями у сфері контролінгу, забезпечення здатності студента до самостійної професійної діяльності в умовах ринкової економіки, отримання необхідних здатностей для прийняття зважених рішень що до розподілу витрат у будь-якому проекті або підвищення ефективності вже діючого проекту).

2. Загальнокультурну компетентність (набуття в процесі навчання студентом здатностей аналізувати та оцінювати досягнення національної та світової культури, розуміння культурних, історичних та регіональних особливостей, що склалися в Україні та за її межами в галузі контролінгу);

3. Навчально-пізнавальну компетентність (формування у студента поняття контролінгу та основ його складання, здатності студента формувати цілі дослідження витрат, обґрунтовувати доцільність проектів, визначати оптимальні рішення, відштовхуючись від потенціалу самого підприємства і можливостей зовнішнього середовища, використовувати основні положення і методи економічних наук при вирішенні професійних завдань, аналізувати соціально значущі проблеми і процеси);

4. Інформаційну компетентність (розвиток вмінь студента до самостійного пошуку, аналізу, структурування та відбору потрібної інформації в області контролінгу за допомогою сучасного інформаційного та програмного забезпечення);

5. Комунікативну компетентність (здатність виявляти закономірності функціонування сучасної економіки на мікро- та макрорівні, здатність використовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування економічних рішень, розвиток у студента навичок роботи в команді шляхом реалізації групових рішень, вміння

обґрунтувати витрати будь-якого проекту та кваліфіковано вести дискусію у досліджуваній сфері);

6. Компетентність особистісного самовдосконалення (здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, здатність до креативного та критичного мислення).

Чому ви маєте обрати цей курс?

Дані контролінгу є одним з головних джерел економічної та неекономічної інформації, що характеризують фактичний стан справ на підприємстві і охоплює всі бізнес-процеси компанії (продажу, виробництво, логістика, маркетинг, фінанси, персонал та ін.).

Правильно організований і функціонуючий контролінг дозволяє отримувати інформацію, що становить основу для планування, нормування ресурсів, аналізу і контролю діяльності підприємства.

Якщо вам цікаво яким чином формується, узагальнюється та використовується управлінська інформація з метою прийняття ефективних управлінських рішень, якщо вам корить стати обізнаним фахівцем – управлінцем, тоді вам просто обов'язково варто йти на цей курс!

Від здобувачів очікується: базове розуміння економіки, а також обізнаність в питаннях організації управлінської діяльності підприємства.

Зміст курсу, який вивчається з вересня по грудень, присвячено вивченню складових контролінгу; поняттю контролінгу та його інструментарію; методологічним підходам до підвищення ролі управлінської інформації при організації управлінської діяльності на підприємстві.

Курс складається з однієї лекції щотижня та одного практичного заняття раз у 2 тижня, супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями та індивідуальними завданнями у вигляді практичних завдань. Студенти матимуть можливість застосовувати отримані знання та вирішувати практичні питання протягом обговорень в аудиторії та при виконання індивідуальних занять.

Команда викладачів і ваші колеги будуть готові надати будь-яку допомогу з деякими з найбільш складних аспектів курсу електронною поштою, на форумі і особисто – у робочий час.

Організація навчання

Курс контролінгу вивчається на 4-му році денної та на 5-му заочної повної форми навчання бакалавра та забезпечує необхідний рівень теоретичних і практичних знань з контролінгу та включає вивчення витрат, бюджетування, планування і т.д. для застосування в сучасній бізнес - практиці.

Кількість кредитів ECTS – 3.

Лекції – 30 годин.

Практики – 15 годин.

Самостійна робота – 45 годин.

Загальна кількість годин – 90

Термін викладання – 1 семестр

Курс складається з однієї лекції на тиждень і одного практичного заняття раз у два тижні. Він супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями та індивідуальними завданнями. Студенти матимуть можливість застосовувати отримані знання та вирішувати практичні завдання протягом обговорень в аудиторії та розв'язання індивідуального завдання.

Теми курсу за модулями

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Зміст і організація контролінгу та калькулювання витрат

Тема 1. Мета, зміст і організація контролінгу

Тема 2. Класифікація і поведінка витрат

Тема 3. Система обліку і калькулювання за повними витратами

Тема 4. Система обліку і калькулювання за змінними витратами

Тема 5. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку

Модуль 2.

Змістовий модуль 2. Аналіз релевантної інформації для прийняття управлінських рішень та бюджетування і контроль

Тема 6. Система обліку і калькулювання за нормативними витратами

Тема 7. Аналіз релевантної інформації для прийняття управлінських рішень

Тема 8. Бюджетування і контроль

Тема 9. Облік і контроль за центрами відповідальності

Контролінг схема курсу

Поміркуй	Лекції	Виконай
	Запрошені лектори	
	Довідковий матеріал	
	Презентації	
	Обговорення в аудиторії	
	Індивідуальні завдання	
	Індивідуальні консультації	
	Залік	

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (<http://kart.edu.ua>), включаючи навчальний план, лекційні матеріали, презентації, завдання та правила оцінювання курсу.

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії. Необхідна підготовка повинна бути завершена до початку наступної лекції.

Приклади питань для обговорення доступні на слайдах відповідних презентацій. Ось деякі з них:

1. Відмітні особливості систем Контролінгу та фінансового обліку.
2. Прямі та непрямі витрати.
3. Алгоритм визначення собівартості реалізованої продукції.
4. Сутність бюджетування та його основні ступені.

5. Особливості розрахунку точки безбитковості.

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії. Необхідна підготовка повинна бути завершена до початку наступної лекції. Ви повинні бути готовими до дискусій та мозкових штурмів – ми хочемо знати, що ви думаєте!

Лекції та практичні заняття

Список основних лекцій курсу наведений нижче. Пильнуйте за змінами у розкладі.

Денна форма здобуття освіти

Тиждень	Кількість	Тема лекції	Кількість	Тема практичних, семінарських та лабораторних занять
Модульний контроль №1				
1	2	1. Мета, зміст і організація контролінгу. Суть, предмет, методи та функції контролінгу. Відмінності та взаємозв'язок фінансового та контролінгу. Еволюція контролінгу. Організація контролінгу.	1	Сутність контролінгу. Предмет, об'єкти і методи контролінгу. Взаємозв'язок управлінського і фінансового обліку. Порівняльна характеристика управлінського і фінансового обліку
2	4	2. Класифікація і поведінка витрат. Склад витрат виробництва. Мета і напрями класифікації витрат. Моделі поведінки витрат. Визначення функції витрат.	2	Класифікація і поведінка витрат. Класифікація витрат для управління. Моделі поведінки витрат. Методи побудови функції витрат
3	4	3. Система обліку і калькулювання за повними витратами. Мета і сутність калькулювання витрат. Види калькуляцій. Калькуляційні одиниці. Облік прямих витрат. Облік і розподіл непрямих витрат. Калькулювання за замовленнями та за процесами.	2	Методи обліку і калькулювання витрат. Мета і сутність калькулювання собівартості. Калькулювання за замовленнями та процесами. Розподіл непрямих виробничих витрат між основними виробничими і обслуговуючими підрозділами
4	2	4. Система обліку і калькулювання за змінними витратами. Поняття маржинального доходу. Переваги та недоліки системи калькулювання змінних витрат. Проста та розвинена моделі калькулювання змінних витрат.	2	Облік і калькулювання за повними витратами. Склад витрат, що включаються до собівартості. Методика формування звіту про фінансові результати. Сфера застосування, переваги і недоліки методу.
5	4	5. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку. Мета і методи аналізу взаємозв'язок «витрати – обсяг – прибуток». Аналіз чутливості прибутку. Аналіз взаємозв'язок «витрати – обсяг –	2	Суть і методи аналізу взаємозв'язку “витрати-обсяг прибуток”. Аналіз чутливості прибутку. Особливості аналізу взаємозв'язку “витрати-обсяг прибуток” за умов асортименту

		прибуток» за умов асортименту.		
Модульний контроль №2				
6	4	6. Система обліку і калькулювання за нормативними витратами. Поняття норм, нормативів, стандартів. Характеристика нормативного методу обліку і калькулювання. Нормативні калькуляції. Система обліку «стандарт-кост».	1	Облік і калькулювання за нормативними витратами Види норм та методичні підходи до їх розробки. Обчислення відхилень від норм та їх облік.
7	2	7. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень. Процес прийняття рішення і релевантність облікової інформації. Аналіз варіантів альтернативних рішень. Оптимальне використання ресурсів за умов обмежень. Рішення стосовно запасів. Рішення стосовно ціноутворення.	2	Процес прийняття рішення і релевантність даних обліку. Аналіз альтернативних рішень. Оптимальне використання ресурсів за умов обмежень.
8	4	8. Бюджетування і контроль. Сутність бюджетування та його організація. Складання та взаємоузгодження бюджетів. Контроль за виконання бюджетів і аналіз відхилень.	2	Сутність, цілі та організація бюджетування. Порядок складання та взаємоузгодження бюджетів. Контроль виконання бюджетів та аналіз відхилень.
9	4	9. Облік і контроль за центрами відповідальності. Концепція центрів відповідальності та обліку відповідальності. Оцінка діяльності центрів витрат. Оцінка діяльності центрів доходу. Оцінка діяльності центрів прибутку. Оцінка діяльності центрів інвестицій.	1	Поняття і класифікація центрів відповідальності. Контроль діяльності центрів витрат. Контроль діяльності центрів доходу. Контроль діяльності центрів прибутку. Контроль діяльності центрів інвестицій
Залік с дисципліни				

Заочна форма здобуття освіти

Тиждень	Кількість	Тема лекції	Кількість	Тема практичних, семінарських та лабораторних занять
1	2	Мета, зміст і організація контролінгу. Суть, предмет, методи та функції контролінгу.	2	Сутність контролінгу. Предмет, об'єкти і методи контролінгу. Взаємозв'язок управлінського і фінансового обліку.
2	2	Класифікація і поведінка витрат. Мета і напрями класифікації витрат. Моделі поведінки витрат та функції витрат.	2	Класифікація і поведінка витрат. Класифікація витрат для управління. Моделі поведінки витрат. Методи обліку і калькулювання витрат.
3	2	Система обліку і калькулювання за	2	Мета і сутність калькулювання

		повними витратами. Мета і сутність калькулювання витрат. Види калькуляцій.		собівартості. Склад витрат, що включаються до собівартості. Методика формування звіту про фінансові результати.
4	2	Система обліку і калькулювання за змінними витратами. Поняття маржинального доходу. Переваги та недоліки системи калькулювання змінних витрат.		
5	2	Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень. Процес прийняття рішення і релевантність облікової інформації.		

Правила оцінювання

Методи контролю: усне опитування, поточний контроль, модульний контроль (тести), підсумкове тестування, залік.

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Завдання на самостійну роботу:

- В якості індивідуальних завдань передбачено розв'язання студентами практичної задачі за індивідуальними завданнями та відповідь на теоретичні питання, його доповідь на практичних заняттях, що охоплює декілька важливих тем. За вчасне та вірне виконання завдання нараховується **20 балів до поточного модульного контролю**. За вчасне та частково вірне виконання – від 15 до 25 балів. За невиконане завдання бали не нараховуються. Необхідний обсяг виконання завдання складає 50% на перший модульний контроль і 100% на другий модульний контроль. Перебіг поточного виконання завдання та питання для обговорення надсилаються на e-mail викладача або перевіряються ним особисто.

- Студенти мають прорецензувати одну роботу іншого студента або групи впродовж семестру очно та висловити свої критичні зауваження.

Ступінь залученості:

Мета участі в курсі – залучити вас до дискусії, розширити можливості навчання для себе та своїх однолітків та дати вам ще один спосіб перевірити свої погляди на застосування розподілу витрат в сучасних умовах. Участь буде оцінюватися на основі кількості та вірності ваших відповідей. Питання, хоча й заохочуються, однак не оцінюються в цьому блоці. Ми намагаємося надати всім студентам рівні та справедливі можливості для підвищення власною залученості. **Максимальна сума становить 10 балів.**

Практичні заняття:

Оцінюються за відвідуваннями (до 3 балів), ступенем залученості (до 7 балів) та стислою презентацією виконаного завдання (до 5 балів). Ступінь залученості визначається участю у роботі дискусійного клубу з питань застосування методів контролінгу на підприємстві. **Максимальна сума становить 15 балів.**

Якщо студент пропустив практичне заняття для отримання балів за нього він повинен самостійно відпрацювати матеріал, що розглядався на занятті; виконати індивідуальне завдання – підготувати доповідь відповідно до теми календарного плану. Доклад оцінюється максимально **до 5 балів.**

Модульне тестування:

Оцінюються за вірними відповідями на тестові модульні питання (20 питань в тесті, кожна вірна відповідь оцінюється в 2 бали). **Максимальна кількість становить 40 балів за модуль.**

Залік:

Студент отримує залік за результатами модульного 1-го та 2-го контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає заліковий бал. Якщо студент не погоджується із запропонованими балами він може підвищити їх на заліку, відповівши на питання викладача (додаток 1).

Програмні результати навчання:

Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання дисципліни «Контролінг»

	Результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РН1.	Демонструвати знання і	Виконання студентами	Поточне

<p>розуміння теоретичних основ та принципів провадження маркетингової діяльності.</p> <p>РН3. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань у сфері маркетингу.</p> <p>РН4. Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію.</p>	<p>індивідуального завдання щодо розробки заходів управління матеріальними та інформаційними потоками</p>	<p>оцінювання під час практичних занять</p>
<p>РН9. Оцінювати ризики провадження маркетингової діяльності, у тому числі на залізничному транспорті, встановлювати рівень невизначеності маркетингового середовища при прийнятті управлінських рішень.</p> <p>РН11. Демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта.</p>	<p>Виконання студентами індивідуального завдання щодо здійснення державної закупівлі та державного замовлення</p>	<p>Поточне оцінювання під час практичних занять</p>
<p>РН10. Пояснювати інформацію, ідеї, проблеми та альтернативні варіанти прийняття управлінських рішень фахівцям і нефахівцям у сфері маркетингу, представникам різних структурних підрозділів ринкового суб'єкта.</p>	<p>Проблемний виклад матеріалу щодо застосування інструментів комплексу маркетингової логістики на прикладі взаємодії маркетингу і логістики</p>	<p>Поточне оцінювання під час практичних занять</p>
<p>РН12. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.</p> <p>РН15. Діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних принципів маркетингу, поваги до культурного різноманіття та цінностей громадянського суспільства з дотриманням прав і свобод особистості.</p> <p>РН16. Відповідати вимогам, які висуваються до сучасного маркетолога, підвищувати рівень особистої професійної підготовки.</p> <p>РН18. Демонструвати відповідальність у ставленні до моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства у професійній маркетинговій діяльності.</p>	<p>Виконання студентами індивідуального творчого завдання щодо вибору оптимального каналу розподілу</p>	<p>Перевірка ІНДЗ</p>
<p>РН7. Використовувати цифрові інформаційні та комунікаційні</p>	<p>Виконання студентами індивідуального</p>	<p>Перевірка ІНДЗ</p>

<p>технології, а також програмні продукти, необхідні для належного провадження маркетингової діяльності та практичного застосування маркетингового інструментарію.</p> <p>PH11. Демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта.</p> <p>PH 19 Управляти витратами з врахуванням особливостей галузі, а саме: аналізу і прогнозування ринку транспортних послуг, розрахунку витрат і встановлення тарифів на пасажирські і вантажні перевезення, планування і управління виробничими процесами в економічній діяльності транспортних систем.</p>	<p>творчого завдання щодо управління запасами підприємства (залізничного) (ABC XYZ аналіз)</p>	
--	--	--

Команда викладачів:

Чебанова Оксана Павлівна (<http://kart.edu.ua/kafe-m-ua/kolectuv-kafedru-m-ua/чебанова-оксана-павлівна>) – лектор з питань бізнес планування в УкрДУЗТ. Отримала ступінь к.е.н. за спеціальністю 08.00.03 – «економіка та управління національним господарством» в УкрДУЗТ у 2011 році. Напрямки наукової діяльності: стратегічний розвиток підприємств; розвиток сфери додаткових послуг в сфері пасажирських перевезень; розробка стратегій управління на підприємствах різних форм власності. Нагороджена дипломом "Professional Financial Manager" (IPFM, Лондон, Великобританія, 2006) та Європейським сертифікатом бізнес-компетентности (EBC*L, Вена, Австрія, 2007). Автор понад 50 наукових праць.

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням: <http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>

Додаток 1

Питання з дисципліни «Контролінг» для проведення заліку

1. Сутність і призначення Контролінгу.
2. Бюджет продажу.
3. Предмет та методи Контролінгу.
4. Директ-костінг.
5. Відмітні особливості систем Контролінгу та фінансового обліку.
6. Прямі та непрямі витрати.
7. Виробничий облік і Контролінг.
8. Точка беззбитковості та методи її розрахунку.
9. Схожість систем фінансового обліку та Контролінгу.
10. Абзорпшен-костінг.
11. Поняття витрат підприємства. Класифікація витрат.
12. Бюджет виробництва.
13. Виробничі і невиробничі витрати підприємства.
14. Бюджет праці.
15. Постійні та напівпостійні витрати підприємства: сутність, поведінка. Наведіть приклади.
16. Бюджет виробничих накладних витрат.
17. Змінні, напівзмінні та змішанні витрати підприємства: сутність, поведінка. Наведіть приклади.
18. Грошовий бюджет.
19. Обов'язкові та дискреційні витрати підприємства.
20. Абзорпшен-костинг у порівнянні з директ-костингом.
21. Витрати на продукт.
22. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку (CVP- аналіз).
23. Витрати на період.

24. Бюджет запасів на кінець періоду.
25. Алгоритм визначення собівартості реалізованої продукції.
26. Сутність бюджетування та його основні ступені.
27. Алгоритм розрахунку собівартості виробленої продукції.
28. Бюджет прибутку.
29. Основні елементи витрат на виробництво продукції.
30. Бюджет основних матеріалів.
31. Поведінка, оцінка і функція витрат. Методи побудови функції витрат.
32. Бюджет виробничої собівартості.
33. Розрахунок крапки беззбитковості за допомогою рівняння.
34. Види бюджетів.
35. Розрахунок крапки беззбитковості за допомогою показника маржинального доходу.
36. Гнучкий бюджет.
37. Обсяг реалізації, необхідний для отримання заданого прибутку (CVP-модель).
38. Облік за центрами відповідальності.
39. Визначення прибутку при заданому обсягу реалізації продукції (CVP-модель).
40. Бюджет комерційних та адміністративних витрат.
41. Запас міцності і його показники.
42. Об'єкти витрат і калькулювання їх собівартості.
43. Система позамовного калькулювання собівартості.
44. Відхилення від бюджету.
45. Система калькулювання собівартості по процесах.
46. Стандарти (нормативи), їх види і розробка.
47. Еквіваленти одиниці продукції.
48. Різниця між бюджетами і стандартами (нормативами).
49. Розподіл виробничих накладних витрат.
50. Відхилення прямих витрат праці.
51. Традиційна система калькулювання витрат.
52. Відхилення витрат основних матеріалів.
53. Калькулювання на основі діяльності.
54. Відхилення від стандартів (нормативів), методи їх розрахунку.
55. Складання та погодження бюджетів.
56. Відхилення загальновиробничих витрат.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література до всіх тем:

1. Зоріна О.І., Чебанова О.П., Волохов В.А. Навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів з дисципліни «Контролінг». – Х.: УкрДУЗТ, 2022
2. Волохов В.А., Волохова І.В., Чебанова О.П. Ціноутворення на вантажні перевезення залізничним транспортом в системі логістики // Актуальні проблеми логістики та дистрибуції: Колективна монографія. – Київ: Студцентр, 2021. 200с.
3. Чебанова О.П. Гнучкі методи управління проектами, як інструмент керування. / О.П. Чебанова // Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва: Серія „Економічні науки”. – 2019.– № 4 (ч.2). – С. 64 – 72.
4. Чебанова О.П. Гнучкі методи управління проектами, як інструмент керування// Зб. наук. праць ХНАУ: Серія «Економічні науки». — 2019. — № 4(2). — С. 64 — 72.
5. Чебанова О.П., Н.В. Чебанова, С. В. Міхійенко Трудові ресурси як важіль підвищення конкурентоспроможності підприємства. // Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва: Серія „Економічні науки”. – 2018.– № 3. – С. 33 – 43.
6. Чебанова О.П., Єфіменко Т.І., Корольова Н.М. /Основи бухгалтерського обліку на підприємствах залізничного транспорту: Навчальний посібник. –Харків: УкрДАЗТ, 2014. – 308 с.
7. Чебанова О.П., Ревуцькі Л.Є./ Методичні вказівки та завдання до контрольної роботи з дисципліни «Управлінський облік» / Методичні розробки. . – Харків: УкрДАЗТ, 2013. – 26 с.
8. Чебанова О.П., Єфіменко Т.И. Концепция реформирования: затраты, обязательства, потенциальные возможности и контроль управленческих решений // Вчені записки Харк. ін-ту управління: Серія „Наука і практика управління”. –2009. – Вип. 26. – С. 236 – 240.

Додаткова література до всіх тем:

1. Атамас П. Й. Управлінський облік: Навч. посібник / П. Й. Атамас. — 2-ге вид. — К.: ЦНЛ, 2009. — 440 с.
2. Бутинець Ф. Ф., Чижевська Т. А., Герасимчук Н. В. Бухгалтерський управлінський облік. Житомир: ЖІТІ, 2002. — 448 с.
3. Голов С. Ф. Управлінський облік. Підручник / С. Ф. Голов. — 4-те вид. — К.: Лібра, 2008. — 704 с.
4. Добровський В. М. Управлінський облік: Навч.-метод. посібник / В. М. Добровський, Л. В. Гнилицька, Р. С. Коршикова. — К.: КНЕУ, 2005. — 235 с.
5. Кіндрацька Л. М. Фінансовий та управлінський облік у банках: Підручник / Л. М. Кіндрацька. — К.: КНЕУ, 2008. — 816 с.
6. Лишиленко О. В. Бухгалтерський управлінський облік. Навч. посібник / О. В. Лишиленко. — К.: ЦУЛ, 2006. — 254 с.
7. Нападовська Л. В. Управлінський облік: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. К.: КНТУ, 2010. — 648 с. 10. Управлінський облік. Навч. посібник / Ю. Д. Маляревський, С. В. Лабунська, Л. В. Безкоровайна, Н. Ф. Чечетова. — Х.: ВД «ІНЖЕК», 2009. — 248 с.
8. Шевчук В. Р. Стратегічний управлінський облік: Навч. посібник / В. Р. Шевчук. — К.: Алерта, 2009. — 176 с.
9. Контролінг в міжнародній маркетинговій діяльності. URL: https://stud.com.Ua/115213/marketing/kontrolling_mizhnarodniv_marketingoviv_divalnosi
10. Роль контролінгу в маркетинговій діяльності промислових підприємств. URL: https://economv.kpi.ua/liles/files/52_kpi_2009.pdf

Періодичні фахові видання:

1. Податки та бухгалтерський облік – <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/>
2. Бухгалтер 911 – <https://i.factor.ua/journals/buh911/>
3. Бюджетна бухгалтерія – <https://i.factor.ua/ukr/journals/bb/>
4. Оплата праці – <https://buhgalter.com.ua/news/trudovi-vidnosini/>
5. Місьцеве самоврядування – <https://i.factor.ua/ukr/journals/ms/>
6. Держслужбовець – <https://i.factor.ua/ukr/journals/ds/>
7. Радник старости – <https://i.factor.ua/ukr/journals/rs/>
8. Наукові горизонти – <http://www.journal.znau.edu.ua/horizons>

Інформаційні ресурси

1. <http://zakon.rada.gov.ua/>
2. <http://search.ligazakon.ua/>
3. <http://www.vobu.com.ua/>
4. <http://www.minfin.gov.ua/>
5. Бібліотека «Баланс». –Електронний ресурс. – [Режим доступу]: <http://balance.ua>
6. СОТА: Звітність і документообіг: <https://sota-buh.com.ua>
7. Аудиторська палата України – <https://www.apu.com.ua/>
8. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку – <https://www.nssmc.gov.ua/>